

L'EDUCACIÓ o l'atenció sanitària són alguns dels serveis que ens ofereix l'Estat a canvi dels nostres impostos. L'estat del benestar és un model de gestió solidària, però sovint és difícil de mantenir-ne la qualitat.

Les polítiques de benestar i els impostos

Les polítiques de benestar són una invenció europea que té el seu origen a finals del segle XIX. L'estat del benestar és un sistema de solidaritat institucionalitzada: es paguen impostos obligatoris en funció de la riquesa de cadascú i tots els ciutadans reben serveis i prestacions. Quatre motius fonamentals van fer que s'organitzés l'estat del benestar:

- **Pràctics:** hi ha serveis que només es poden oferir si es paguen entre tots.
- **Ètics:** no sembla correcte que cap ésser humà pateixi i ho passi malament.
- **Polítics:** els impostos i les prestacions han estat un sistema de redistribució de la riquesa i de certa igualació de les persones que ha afavorit la cohesió social.
- **D'interès personal:** cal que els sistemes públics de seguretat funcionin per a quan ens facin falta.

LA CONSTITUCIÓ I ELS IMPOSTOS

L'article 31 de la Constitució espanyola diu:

"Tots contribuïran al manteniment de les despeses públiques d'acord amb la seva capacitat econòmica mitjançant un sistema tributari just inspirat en els principis d'igualtat i progressivitat que, en cap cas, no tindrà abast confiscatori."

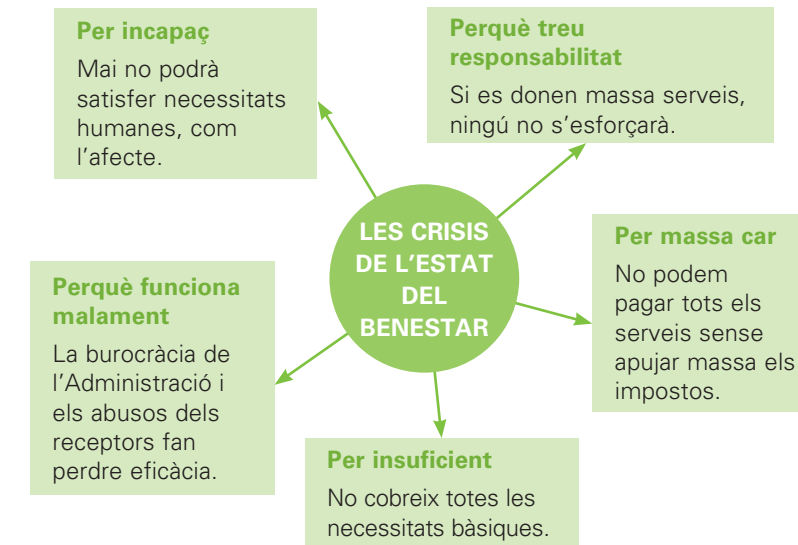
Aquest article vol dir que...

- Tothom ha de contribuir a les despeses comunes.
- Tothom pagarà el mateix si té els mateixos ingressos.
- Pagaran més diners els que més ingressos tinguin.
- Els impostos no poden convertir en pobres les persones que els paguen.

Per què està en crisi l'estat del benestar?

L'estat del benestar ha estat lloat i criticat. Se'l considera la millor manera d'acostar-se a una societat justa, però també se l'acusa d'estar sempre en crisi.

Un sistema basat en el pagament d'impostos progressius que permeten donar serveis i prestacions a tothom disminueix els perills de marginació i afavoreix la cohesió i la justícia social. Per tant, és un bon instrument per a afavorir la convivència. Però, d'altra banda, es critica l'estat del benestar per diferents motius.

Assegurar un futur just per a tothom

Com totes les coses humanes, l'estat del benestar es pot millorar. Entre tots, ens caldrà pensar de quina manera podem assegurar un futur de justícia i benestar per a tothom. És un repte que ens farà pensar, parlar i assajar solucions per tal de trobar una bona alternativa.

QUATRE IDEES PER AL BENESTAR I LA JUSTÍCIA

1. **El dret a gaudir d'una vida digna** assenyalava que la finalitat és procurar el benestar a tothom.
2. **El principi de solidaritat** obliga a ajudar amb els impostos i d'altres maneres a qui més ho necessita.
3. **El principi de responsabilitat** obliga a no refiar-se de l'esforç dels altres, a no abusar de les prestacions socials i a contribuir al benestar col·lectiu amb el propi esforç.
4. **El principi de la coresponsabilitat** demana la contribució de tots els recursos i fonts de solidaritat de l'Estat, el voluntariat i les ONG, i la iniciativa privada.

- Busqueu exemples de cada una de les dificultats que presenta l'estat del benestar.
- Abans heu vist quatre motius que justificaven l'estat del benestar i ara, cinc dificultats. Dividiu la classe en nou grups. Cada grup ha de preparar els arguments a favor d'una de les posicions. Després, feu un debat entre tots.
- Escriu un breu text sobre els pros i els contres de l'estat del benestar i sobre la teva posició.

Explica els quatre motius que justifiquen l'estat de benestar i posa'n exemples.

- Quin d'aquests quatre motius et sembla més rellevant? Per què?
- Què passaria si no hi hagués serveis públics i prestacions socials?

Analitza la paraula *solidaritat* i contesta:

- Què vol dir? Digues exemples d'actes solidaris.
- Quins beneficis aporta?
- Quines paraules tenen un significat semblant?
- Té límits o inconvenients, la solidaritat?

- Què és la renda bàsica? Busca'n informació a internet o en altres mitjans.

- Què signifiquen els principis d'igualtat i progressivitat dels impostos?

- Imagineu tres persones que esperen l'autobús i es posen a parlar dels serveis públics. Representeu la conversa que tindrien i, després, comenteu què us semblen les opinions que han sortit. Intenteu arribar a una conclusió sobre els impostos i els serveis públics.

El defensor de les persones

A Catalunya hi ha una institució, el Síndic de greuges, que atén aquelles persones que se senten desamparades o desateses per l'Administració. De fet, el Síndic vetlla pels drets dels ciutadans.

- Entra al web del Síndic (<http://www.sindic.cat/>) i resumeix en cinc punts els serveis que ofereix i el seu sistema de funcionament.

ESTÀS D'ACORD que una persona que ha arribat de fora i, per tant, no ha pagat impostos faci ús dels serveis públics que tenim gràcies a l'estat del benestar?